

La importància d'un Ateneu de la Cançó

Adheriu-vos si us plau al Manifest de suport a la creació de l'Ateneu de la Cançó, espai dedicat a la cançó d'autor



Pere Camps, Pi de la Serra, Roger Mas, Silvia Comes, Joan Isaac i Pau Alabajos | Juan Miguel Morales

'La vida, amic, és l'art de l'encontre', ens recorda Sergio Sacchi que deia **Vinicius de Moraes**. I la trobada d'ahir no va ser qualsevol trobada. Ahir dimarts a la tarda, al Centre Artesà Tradicionari (CAT), es van reunir cinc generacions de cantautors a acompanyar la iniciativa del Festival BarnaSants de sobreviure i posar les bases per a un espai actiu en la defensa i pervivència de la cançó d'autor a Barcelona.

El "manifest per a la creació d'un Ateneu de la cançó" signat per fins a 260 artistes s'obre des d'ara a la participació i suport de la ciutadania. I és així ja que el que es vol crear té a veure amb tot un espai de gestió ciutadana on "la importància no serà tant en el continent (l'equipament concret) - negociable-, com en el contingut -innegociable-", en paraules de Pere Camps. Amb aquesta iniciativa es pretén que la cançó d'autor tingui l'espai de programació estable que mereix, i que passi de la precarietat a una certa professionalitat.

El projecte no és cap utopia irrealitzable, com demostra l'estudi exhaustiu de la gestora cultural Gemma Ponsa, on es posen les bases teòriques i pràctiques per tal de portar-lo a terme. Com va arrencar Esteve León, com a director amfitrió del CAT, aquest espai de Gràcia mateix va néixer com a "cooperativa obrera el 1856, el 1939 va ser incautat per la Falange, el 1980 va tornar a mans de l'Ajuntament de Barcelona i el 1993, per un conveni, va esdevenir equipament públic amb gestió associativa". Si el CAT està dedicat al món del folk i les músiques populars i tradicionals amb un auditori de 300 places, 5 aules insonoritzades, sala de gravació, sales d'exposició i bar, per què no imaginar possible un Ateneu de la Cançó?



Sílvia Comas Foto: Juan Miguel Morales

Les cinc generacions de músics convidats, entre els quals **Quico Pi de la Serra**, **Sílvia Comes**, **Roger Mas** i **Pau Alabajos**, van estar encapçalades a la roda de premsa per **Joan Isaac** (1953), un dels motors de les grans signatures que donen suport al Manifest, que va assegurar que si Brussel·les té un espai **Jacques Brel** i Sète, un espai **Georges Brassens**, per què Barcelona no pot gaudir d'un Ateneu de la Cançó?

Un video dona testimoni i suport a la feina del BarnaSants com a referència i plataforma, massa sovint única, de la feina d'un col·lectiu que té moltes i diverses veus defensant-lo: **Joan Manuel Serrat**, **Silvio Rodríguez**, **Maria del Mar Bonet**, **Paco Ibáñez**, **Lluís Llach**, Sergio Sacchi (director del Club Tenco de San Remo), **Feliu Ventura**, **Ismael Serrano**, **Martirio**, **Javier Ruibal**, **Marina Rossell**, **Giorgio Conte**, **Jabier Muguruza**, **Pedro Guerra**, **Peppe Voltarelli**, **Pemi Fortuny**, **Anna Roig**, **Cesk Freixas**, **Andreu Valor** i **Joan Amèric**.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=JsSw_uqgKR0

Escoltant els implicats

Pi de la Serra (1942) va defensar la necessitat d'aquesta infraestructura, un Ateneu com a "centre on es difón cultura i saber modern". Així, també va defensar el gènere de la paraula musicada i cantada advocant a prendre's seriosament la cultura: "una inversió estratègica a qualsevol país, i per a nosaltres, encara més".

Sílvia Comes (1965) va recordar el desert cultural que van ser per a la cançó d'autor els anys vuitanta, quan ella va aterrar a la segona edició del BarnaSants, i se li va obrir un món on podia trobar allò que buscava en les seves cançons: discurs. Després de la generació que havia defensat la llibertat d'expressió, trobar un oasi com el BarnaSants li va suposar "sentir que formaves part d'un engranatge cultural amb valors d'esquerra, que és des d'on es parla de llibertat i igualtat. Any rere any, el BarnaSants sempre ha estat un oasi enmig de l'any de feina".

Roger Mas (1975) com a creador és de la generació dels noranta i va fer el primer concert de debut, precisament, el mateix any en què neixia el BarnaSants, 1996. Per a **Mas**, "la cançó és la porta d'entrada a la poesia i a la cultura sense ser avantguardista ni elitista, té calatge, té profunditat. És la porta més fàcil per entrar al món de la cultura. I el BarnaSants ha estat un espessor que ha regat en el desert de pols, un espessor perquè ha repartit joc i ha regat en el sentit que les coses floreixin arreu i com vulguin. Artistes d'aquí i d'arreu del món. L'Ateneu seria un petit paradís, una porta a l'univers de la cultura; tant de bo poguéssim".

Pau Alabajos (1982), per la seva banda, considera Pere Camps una figura essencial i el BarnaSants un catalitzador perquè diverses propostes tinguin una millor presència i professionalitat. Sempre amb vocació transformadora, de plantejar alternatives i buscar la justícia social. Sempre hi haurà cantautors i sempre ens caldran cançons d'ara, com va publicar Lluís Serrahima a *Germinàbit* als anys cinquanta, i per això, assegura **Alabajos**, "encara hi ha motius per seguir reivindicant" des de la cançó que es distingeix de l'entreteniment, que fa cultura plantejant alternatives. "El BarnaSants ens ha permès presentar les cançons en espais de qualitat, posar vestit de diumenge als discos", diu **Alabajos**, que defensa lluitar contra la precarietat d'aquest sector.



Roda de premsa de l'Ateneu de la Cançó Foto: Juan Miguel Morales

La concepció del projecte

Pere Camps va recollir les paraules dels companys, el manifest, la mobilització i l'exigència de l'estudi de Gemma Ponsa amb emoció però, lluitador infatigable, va assegurar que "la gran batalla és aconseguir aquest Ateneu, un espai de programació estable, de tallers, d'intercanvi generacional i d'accents". Camps imagina un lloc de trobada contínua. I aquesta demanda històrica ara té un projecte per defensar i mantenir el llegat de la cançó d'autor, fer memòria històrica i, alhora, assegurar el futur de la cançó i la professionalització dels cantautors i cantautores.

Gemma Ponsa va assegurar que el projecte és "viable", que es pot fer una "gestió ciutadana" de l'espai, com s'ha fet al CAT, a la Beckett o a l'Ateneu Popular de 9Barris, com hi ha experiències a la Fàbrica de Creació Tantarantana o el Teatre Arnau, però aquest cop "dedicat exclusivament a la música, a la cançó". Un lloc on generar aliances artístiques i alhora nous públics.

Signal

Qui estigui d'acord amb les bases de la creació d'un Ateneu de la Cançó hauria de signar i adherir-se al manifest. Com més suport hi hagi, més es podrà reclamar a les institucions la importància de la creació d'aquest Ateneu de la Cançó que convida a la reflexió i a la cultura, i que aporti valor afegit allà on s'ubiqui, més enllà dels preus competitius del mercat que acaparen els concursos públics amb empreses comercials.